

„EDINOST“

Izhaja po trikrat na teden v šestih izdanjih ob torkih, četrtkih in sobotah. Zjutranje izdanje izhaja ob 6. uri zjutraj, večerno pa ob 7. uri večer. — Obojno izdanje stane: za jeden mesec . . . 1.—, izven Avstrije 1.50 za tri mesece . . . 3.— „ „ 4.50 za pol leta . . . 6.— „ „ 9.— za vse leto . . . 12.— „ „ 18.—

Naročnino je plačevati naprej na naročbe brez priložene naročnine se uprava ne ozira.

Posamične številke se dobivajo v prodajalnicah tobaka v Trstu po 3 avt. izven Trsta po 4 avt.

EDINOST

Glasilo slovenskega političnega društva za Primorsko.

„Edinost je moč“.

VABILO

na javni narodni shod,

ki ga sklicuje pol. društvo „Edinost“

v gostilni „Gospodarskega društva“ na Greti.

v nedeljo, dne 13. t. m. ob 3¹/₂ uri popoldne.

Dnevni red:

1. Nagovor predsednika.
2. Poročilo mestnega svetovaleca in dež. poslanca g. Frana Dollenza.
3. Utemeljevanje resolucije radi osnutja okrajnega glavarstva za tržaško okolico.
4. Eventuelni predlogi.

Tržaški in okoličanski Slovenci!

Sedaj Vam je prilika, da pokažete svoje zanimanje za javne stvari Vaše občine, in po tem takem tudi za svoj lastni blagor. Vsakemu bode prilika, da pove, kar mu je na srcu. Politično društvo „Edinost“ sklicuje zaporedoma shode po okolici, a okoličanom je dolžnost, da se v velikem številu udeleže teh shodov in da posežejo tudi v razpravo, kajti le tako izvedo bodoči poslanci, česa želi in zahteva ljudstvo.

Odbor političnega društva „Edinost“.

Javni shod

polit. društva „Edinost“ dne 8. decembra 1896. v Rocolu.

Minolega torka popoldne je sklicalo politično društvo „Edinost“ javen shod v Rocolu, to je drugi v II. okraju. To je namreč oni jedini okraj v naši okolici, ki je zastopan v deželnem in mestnem zboru — po Italijanu, ki je jeden najhujših nasprotnikov naroda slovenskega. Tem večim zadoščenjem beležimo dejstvo, da se je tudi v Rocolu naš shod vršil uzorno in častno, o čemer govorimo danes v posebni notici na drugem mestu.

Shod je otvoril predsednik političnega društva „Edinost“, g. prof. Mate Mandič. Priarčno je pozdravil zborovalce. Društvo „Edinost“ — tako je rekel — ima po svojih pravilih pravice, sklicevati javne in volilne shode in tabore pod milim nebom, prirejati veselice itd. Na teh shodih smemo izrekati pritožbe do vlade, do magistrata, do ministerstva. Namen delovanja pol. društva „Edinost“ pa je: koristiti v gmotnem in duševnem pogledu; boriti za politična prava, za svojo narodnost, za svoj jezik in za narodno-gospodarski napredek.

PODLISTEK

Krivoseška gostilna.

Šrbski pisal Gjuro Jakšić; preložil A. B.

Njenega imena niti ni slišal imenovati — za vse drugo pa se itak ni zmenil. Pop tudi ni prežrl tega in hitel je, da popravi svojo napako.

„Stojadin“, je prišel, „pomiri se. Vse to se zgodi za srečo in bodočnost tvojega otroka. Ona bode to uživala; ona bode prva gospodinja v vasi“.

„Moja Stojna, pope! Sladko, pametno meje dete! Ona bode srečna, a jaz — Bog daj mrtvim mir in pokoj!“

Globoko je vzdihnil; njega dihanje je bilo podobno zadušenemu stokanju, kakor bi ga nekaj peklo v prsih. Potem je nehoté prijel pero, katero mu je molil pop, potipal papir in si od vseh strani ogledal pero, a ni vedel, kaj naj počne z njim — ni znal pisati.

„Evo! No, jaz podpišem zate, ti pa le podkrižaj!“

In pop je vzel pero in napisal je ime Stojadina Delimiroviča. Tudi ta hip se mu pero ni treslo. Bil je miren. Njegova duša se ni bala greha, ki ga je delal. Čemu neki? V vzveličanje ni

Danes je tu X. shod. Predno pa preidemo na razpravo, dolžnost mi je, da se spominjam moža, ki bi bil gotovo danes med nami, ki bi bil gotovo storil, kar je v njegovi moči, da se današnji shod izvrši čim častneje, da ga ni tako nenadoma ugrabila nemila smrt. Ta mož je bivši naš večletni odbornik in posestnik v Rocolu, pokojni g. Ivan Marija Klun. Pozivljam vas, da vskli nemo: Slava njegovemu spominu! (Se je zgodilo.)

Na vseh dosedanjih shodih smo predlagali raznih resolucij, ki so bile vsprejete soglasno. Na dejam se, da se tako zgodi tudi danes. Resolucije so važne, najvažnejša med njimi pa je ona za osnutje c. kr. okrajnega glavarstva. To bi bila namreč prva pol. instancija. To bi bilo jako važno za vas, ker bi vam ne bilo treba za vsako malenkost beračiti na magistratu.

Predno preidemo na dnevni red, predstaviti mi je zastopnika oblasti, g. višega komisarja dra. Mahkova. (Demonstrativno ploskanje.) In potem mi je predstaviti navzoča deželna poslanca, oziroma mestna svetovalca, Fr. Dollenza in Vatrovca. (Živela!)

Sedaj pa prosim g. dra. Gregorina, da

veroval; pekla se ni bal. V šoli se je učil svobodomiselnosti, v življenju lopovstva.

Stojadin je naredil križ poleg svojega imena; cincar je podpisal kakor priča; na koncu obligacije je pripomnil pop, kakor je običaj da je dolžno pismo pisal in podpisal svojeručno. S tem se je zadovoljilo vsem formalnostim. In od tega hipa je bil Stojadin Delimirovič dolžnik sodnika Bogosava! Naj mu sedaj dá hčer ali ne, najboljši pašnik mu je pripisal, zastavil zadnji, deslej neobremenjeni ostanek svojega imetja. Postal je berač.

V tistem temnem kotu gostilnice se je pričelo gibati. Ozrli so se vsi trije. Pop je obledel. V temi se je nekaj gibalo. Čulo se je, kakor bi nekdo mrmral: „Lopovi, tatje“ ali kaj takega. Ta hip pa se je tudi že stavec dvignil s svojega sedeža in vihté belo svojo palico se je bližal mizi bledega obraza in jeze iskrenimi se očmi. Ko je stal tik nje in videl dolžno pismo še ležati na njej, hotel je kakor tiger planiti na papir in črnile zlit čezenj. A pop je naglo posegnil po njem ter rešil listino. Črnilo se je izlilo samo po starem prtu, ki je bil prostrt čez mizo. A stavec je stal tu in z mračnim pogledom nekaj časa motril skupino, ki se je tu zbrala za skupen zločin. Vsaka

Oglaš se računo po tarifu v petiti; za naslov z debelimi črkami se plačuje prostor, kolikor obsega navadnih vrstic. Poslana, osmrtnice in javna zahvala, domači oglaš itd. se računajo po pogodbi.

Vsi dopisi naj se pošiljajo uredništvu ulice Caserma št. 13. Vsako pismo mora biti frankovano, ker nefrankovana se ne sprejemajo. Rokovani se ne vrstajo.

Naročnino, reklamacije in oglaš sprejema upravništvo ulice Meline pri suli št. 8. II. nadst. Naročnino in oglaš je plačevati loco Trst. Odprete reklame šele po prejetu postave.

prične se svojimi pojasnili o resoluciji za osnutje okrajnega glavarstva.

Dr. Gregorin je utemeljeval resolucijo za osnutje okrajnega glavarstva na sličen način kakor na drugih shodih. Sosebno je tudi tu svaril okoličane, naj se ne plašijo groženj. Saj je že sedaj tako, da ne dajo ničesar okoličanom, ako niso prisiljeni. Ako bi okoličan prosil po mestu milosti, bi ga k večjemu zaprli. Še manje si bode upali mestna gospoda potem, ker se bodo bali popolne ločitve. Kajti mesto potrebuje okolice, ker brez iste ne bi imelo več sedanje veljave. Mi zahtevamo za vas le večje samostojnosti. Občine, ki opravljajo posle vlade, imajo več moči nad občinarji. Vi pa morate želeči, da bi imel magistrat manjše moči. Saj si tudi posamičen človek želi kolikor le mogoče samostojnosti. Danes nimamo nikakega posredovalca med občino in namestništvom. Okrajno glavarstvo bi pa nadziralo magistrat in bi bil tak posredovalec. Vsi dosednji shodi so uvažili te okolnosti in so jednoglasno vsprejeli resolucijo za osnutje okrajnega glavarstva. Ista se glasi:

Javni shod II. okraja tržaške okolice v Rocolu, 8. dec. t. l., smatra sedanje upravne razmere v tržaški okolici neznosnimi in škodljivimi, toliko tržaški okolici, kolikor državnim interesom, in zato prosijo okoličani, zbrani na tem shodu, kakor avstrijski državljani, da blagovoli visoka c. kr. vlada odvzeti slavnemu mestnemu magistratu tržaškemu posle prenesenega ali izročnega delokroga glede okolice in ustanoviti posebno c. kr. okrajno glavarstvo za isto.

Resolucija je bila sprejeta soglasno, na kar je sledilo dlje časa trajajoče ploskanje, spremljano po živio-klicih. (Pride še.)

Radi šolskih taks v Istri.

Predsedništvo pol. društva „Edinost“ je na vsa občinska poglavarstva Istre razposlalo prošnjo na visoko c. kr. ministerstvo za nauk in bogočastje, a županstvom ne treba druzega, nego da jo podpišejo in odpošljejo. Ista se glasi:

„Visoko c. kr. ministerstvo!“

Dne 7. avgusta t. l. je bila potrjena zakonska osnova deželnega zbora istrskega glede uvedbe

mišica njegovega obraza se je tresla mrzlično; trikrat je odprl blede ustnice, a odrekal mu je glas in morda tudi beseda, s katero bi izrazil ves svoj gnev, ki mu je polnil pošteno srce. Slednjič je tako silno udaril s palico po mizi, da so zaplesale vse čaše na njej.

„Malepridneži, lopovi, pedli tatje!“ je izvilo starcu iz prsi. „In vi bi bili radi sodniki, svečniki, vaščani? Gorje oltarju, pred katerim ti kolneš Održenika, podivjene veje sprijena mladika! Gorje sodišču, kjer razsojaš ti, drzoviti razbojnik! Gorje narodu, katerega starejšine ste vi! Propasti mora! Gorje Krivoseku! In blebečete o nesreči na Kosovem, a ne vidite, da ste vi zakrivali nesrečo, da ste uzrok propadu vsega naroda; strupeno seme, iz katerega mora vzkliti zarod brez srca in duše!“

Stavec je bil pošten in umen človek, a srd ga je popolnoma omamil. Dvignil je reko in z groznim obrazom planil na popa. Pop se je priklonil in starčeva palica se je zlomila na njegovi rami. Zdajci se je dvignil sodnik in z nebrzdano jezo zgrabil starca z jedno roko za prsi, z drugo pa mu je segnil v oči.

(Pride še.)

šolskih taks, katera ima stopiti v veljavo že v tekočem letu 1896/97.

Pripadniki te občine, in, kakor se čuje, tudi drugih po vsej pokrajini, bez razlike narodnosti, so se vznemirili silno, čim so čuli vest o uvedanju šolskih taks, posebno pa oni, ki imajo več ali manj otrok, dolžnih šolo obiskovati, katere komaj hranijo in oblačijo; kako naj bi torej za vsacega otroka plačali še takso 6 kron?

Sicer imajo občinski zastopi res pravico osvoboditi šolskih taks one, ki so siromaki; toda tedaj morajo občine plačati dotične takse in tako pade butara nanje, katere v mnogih slučajih ne bodo mogle prenašati.

Z bremenom, naloženim s šolskimi takсами pojedinim roditeljem šolske mladeži ali pa občinam, združile so se vsakovrstne agitacije med priprostim ljudstvom, tako, da se ljudstvo vedno bolj vznemirja ter je težko reči, kedaj se potolaži.

S tem se spaja tudi okolnost, da občinski zastopi niso dobili doslej izvršilne naredbe ter niso mogli v proračunih, katere je treba že sestaviti in oblastim predložiti, preudariti svote za šolske takse, ki jo bode odračunati vsacega pol leta v deželni šolski zaklad; nikakor pa tudi ni z lepa mogoče v tako kratkem času najti načina, odkod in kako zmoči svoto, ki se ima v to svrhu pošiljati v deželni šolski zaklad.

Iz teh razlogov obrača se podpisani občinski zastop na to visoko c. kr. ministerstvo z najponižnejšo prošnjo, n. j. blagoizvoli v kolikor moči krajšem roku izposlovati, da istrski deželni zokon od dne 7. avgusta t. l. o uvedanju šolskih taks ne stopi v veljavo za tekoče šolsko leto 1896/97., opazaje zajedno, da se tekom leta morda najde način, kako se dotično breme olajša, če se že ne more odpraviti.

Vsako županstvo je dobilo po dve taki prošnji, jedno za ministerstvo za nauk in bogočastje, drugo za ministerstvo notranjih stvari. Za to ministerstvo je priložen poseben rubrum, s katerim se prosi, da bi visoko ministerstvo za notranje stvari blagovolilo posredovati, da se prošnja vsliši. Vse to je spremljano posebnim tiskanim pismom, s katerim se napotujejo županstva, kaj jim je storiti s prošnjami, in konečno so naprošena, da o tem koraku obvestijo sl. c. kr. šolski svet za Istro.

Prošnja z navedenimi prilogami je tiskana v vseh treh deželnih jezikih: v hrvatskem, slovenskem in italijanskem. Vsaka občina je torej dobila prošnjo v svojem uradnem jeziku.

Predsedništvo pol. društva „Edinost“ bi bilo sicer moglo razposlati okrožnice le v svojem uradnem jeziku in nikdo ne bi mogel oporekati temu. No, ono se je držalo načela jezikovne ravnopravnosti, označene v državnih osnovnih zakonih. Ono je hotelo pokazati tem svojim korakom tudi našim narodnim nasprotnikom, da tam, kjer gre za splošne koristi vsega prebivalstva Istre, ni mesta narodnemu ekskluzivizmu, in da nam treba vsem delati zlošno, da olajšamo prebivalstvu Istre — zlasti siromašnemu — težko breme, ki mu je naprtjeno nesrečnim zakonom o šolskih takсах.

Sedaj je na vseh županstvih Istre, da izvrše nasvet našega političnega društva.

Hrvatsko-slovenske občine Istre gotovo izvrše ta nasvet, ker vedo, kako se narod silno protivi novemu bremenu šolskih taks.

Italijanske občine Istre, oziroma njihove uprave, ne bi se smele niti pomišljati, da-li jim je podpisati prošnjo ali ne, ako jim je v resnici do koristi italijanskega prebivalstva in do miru v njihovih občinah.

Nadejamo se, da tudi v teh občinah viši in splošni interes vsega prebivalstva zavlada nad vsemi mogočimi malenkostnimi oziri. Tu se ne bi smele povpraševati, kdo je sestavil in razposlal prošnjo, ampak le, ali ista odgovarja željam in težnjam ogromne večine prebivalstva — brez razlike narodnosti — v naši pokrajini.

Mi moremo zatrditi italijanski gospodi Istre, da bi bile vse naše občine brez pomisleka podpisale in odposlale slično prošnjo, ako bi bila ista n. pr. došla od italijanskega političnega društva. Ob takih vprašanjih ne odločuje pri nas strankarstvo ali politična strast.

Vspreh prošnje bode odvisen v prvi vrsti od tega, da-li jo podpišejo in odpošljejo vse, ali vsaj ogromna večina občin Istre. Na italijanski gospodi

je torej sedaj vrsta, da povedo odkrito: *mi želimo, mi hočemo dobro prebivalstvo Istre, brez razlike narodnosti.*

Politiške vesti.

V TRSTU, dne 10. decembra 1896.

Državni zbor. Zbornica poslancev je včeraj nadaljevala generalno razpravo o proračunu. Prvi je govoril mladočehski posl. dr. Kramar. Z ozirom na izstop nemških poslancev iz Češke iz nemške levice se nadeja govornik, da so se s tem pripravila nova tla, na katerih se polagoma doseže sprava med obema narodnostima. Govornik se je uprl menenju, da so Mladočehi prešli v vladni tabor. S spremembo oblike se še ni spremenila stvar. Govor o vnanji politiki se je govornik izrekel za dobre odnose z Rusijo. Zahteval je popolno jeknakopravnost med Čehi in Nemci na Češkem, v Moravski in v Šleziji, in naj bode izključeno vsako majORIZOVANJE jedne narodnosti po drugi. Vsako pleme naj se razvija samostojno. Stranka govornikova bode glasovala proti proračunu tako dolgo, dokler se ne spremeni vna notranja politika. Za Kramarjem je govorilo več gospodov raznih strank, med istimi tudi dalmatinski posl. Biankini. Zabeležiti treba, da je izjavil posl. Nitsche v imenu nemških poslancev iz Češke, da bodo v drugem čitanju glasovali proti.

Iz tiskovnega odseka. Včeraj je tiskovni odsek zbornice poslancev razpravljajal o predlogu posl. Russa, da bi se odpravila prepoved kolportaze ali svobodnega razpečavanja tiskovin. G. minister Gleispach je ponovil svoje že poznano menenje, da brez objektivnega postopanja — to je: pravice do konfiskovanja, ne da bi se proganjala dotična oseba — ni možno nadzirati novinstva, a objektivno postopanje da bi bilo nemožno, ako bi se dovolila kolportaza. G. minister je storil tudi nastopni znameniti izrek: „subjektivno postopanje se pred porotnimi sodišči v Avstriji čisto spreminja v odrekanje pravice“. Čudne misli so nas obhajale in britke besede so nam silile v pero, ko smo čitali te besede njega ekscelence in smo mislili pri tem na naše tržaške tiskovne odnose. Do neke mere soglašamo z njegovo ekscelenco in priznavamo, da je dokaj resnice v njegovih trditvah. Le žal, da je g. minister — menda se ne motimo — dajal svojim mislim le jedno izključno smer, dočim rojijo nam po glavi misli v drugi, oni nasprotni smeri. Rekši, da se pred porotnimi sodišči avstrijskimi čisto odreka pravica, misli je minister izvestno na take kraje, kjer se dosledno oprašajo zatoženi uredniki. Menil je torej, da se v takih slučajih krivica godi — pravici. Ali mi bi ga opozorili, da je tudi takih krajev, kjer porotniki obsojajo — slovanske urednike, kjer ne veljajo dokazi, ampak le — politični oziri. Ako je velika krivica, kadar ni kaznovan oni, ki je zaslužil, koliko večja krivica je, ako je kaznovan kdo, ki morda ni zaslužil? Je takih krajev in takih porotnikov. To mora biti znano tudi gospodu ministru, zbok česar nečemo pobližje navajati krajevnih imen. Konstatovati pa moramo — in to nas navdaja trpkostjo —, da se slovenskim urednikom v takih krajih le redkokedaj posreči, da bi se delegiralo kako drugo porotno sodišče, da-si — da govorimo z lastnimi besedami g. ministra — „das subjective Verfahren werde bei den Geschwornengerichteten in Österreich oft zur Rechtsverweigerung“.

Nadalje je izjavil gosp. minister, da on bi bil za odpravo objektivnega postopanja pod tem pogojem, ako bi se porotna sodišča omejila le na težke pregreške, vse drugo pa naj bi se prepustilo navadnim sodnikom. V tem slučaju bi dovolil tudi kolportazo. To je pa zopet kočljiva stvar, kajti trpela bi ustanova porotnih sodišč in pa svobodnostno načelo: da vsakogar naj sodijo kompetentni sodniki iz ljudstva!

Srbi proti upravi Bosne in Hercegovine „Slovenskemu Narodu“ brzojavljajo z Dunaja: Iz Bosne in Hercegovine je došla sem deputacija 50 Srbov, katera nameruje prositi avdijencije, da izroči cesarju spomenico, naperjeno zoper upravo okupiranih provincij. Ako bi cesar ne hotel vzprejeti deputacije, odpotuje v Carjigrad, da izroči spomenico sultanu, če bi pa tudi tam nič ne opravila, misli a pelovati na vse evropsko javno menenje.

Srbski kralj v Benetkah. Kakor že javljeno, dospel je mladi kralj Aleksander včeraj iz Florence v Benetke. Tam ostane nekoliko dni. Nastanil se je s svojim spremstvom v hotelu „Daniel“. Spremlja ga 9 dvornikov in 10 služabnikov.

Turška „pravica“. „Polit. Korresp.“ javlja iz Carjegrada: Dva vojaka, ki sta nedavno stala na straži pred stražnico blizu angleškega odposlanstva v Therapiji in ki sta kar meni nič tebi nič ustrelila dva Armence, ki sta se peljala mimo stražnice, bila sta za kazen — povišana v častnika in dodeljena straži sultanove palače! Kakor znano, nastopil je angleški poslanik baš radi teh umorov, ki sta se zgodila pred njegovimi očmi, jako energično, ter zahteval, da turška vlada strogo kaznuje oba morilca. Sedaj se vidi, koliko se Turčija obzira na „energične korake“ odposlancev!

Evropa in Turčija. Iz Londona javljajo na Dunaj: Tu se govori, da se angleška in francoska eskadra ter rusko brodovje Črnega morja pripravljajo, da v kratkem udarijo skozi Dardanele ter na ta način prisilijo sultana, da vsprejme program preosnov, ki so jih velesile predložile turški vladi. Ostale velesile da so zadovoljne s tem nasilnim korakom, zlasti se je trudila Avstrija, da je pridobila Nemčijo in Italijo za to idejo.

Različne vesti.

† Dr. Josip Kopač. V Zagrebu je umrl dne 8. t. m. odlični odvetnik dr. Josip Kopač, rodom Slovenec iz Šoštajna na Štajarskem. Pokojnik sicer ni nastopal v javni politični borbi, ali bil je obče spoštovan rodoljub in iskren zagovornik pobratimstva med Hrvati in Slovenci. „Obzor“ piše o njem: „Obžaloval je čisto, da se v Hrvatski ni porodil kakov Bleiweis, ki bi znal odgajati ljudstvo ter ga pripravljati za politično in narodno borbo. Po pravici je obžaloval to. Njegova hiša je bila odprta osobito slovanskim gostom, ki so obiskovali Zagreb, osobito stranim politikom, ker je bil v srečnem položaju, da se je mogel razgovarjati žnjimi brez tolmača. Govoril je francoski, italijanski, nemški, slovenski, češki in hrvatski“. Počivaj v miru!

† Ludovik Herrmannstorfer. Včeraj je po kratki bolezni nenadoma umrl tukajšnji tiskar in lastnik gledališča „Fenice“, Ludovik Herrmannstorfer, 70 let star. Pokojnik je bil, dasi Nemec, miren in skozi in skozi poštenjak ter obče znana, tipična oseba. — Pokoj njegovi duši.

Nadvojvoda Fran Ferdinand d'Este. Včeraj je odpotovala z Dunaja njeg. ces. in kr. Visokost nadvojvodinja vdova Marija Tereza se svojim sinom, nadvojvodo Franom Ferdinandom in hčerjo. Gospoda se poda za sedaj v Nizzo, pozneje pa v Ajaccio (rojstni kraj Napoleona I., na otoku Korsiki) Tam ostanejo preko zime, da si nadvojvoda Fran Ferdinand nekoliko utrdi svoje zdravje.

Rodoljubna prošnja. V odboru pol. društva „Edinost“ se je jela izražati bojazen, da bi naši netržaški čitatelji jeli postajati nezadovoljni na tem, da poročila o shodih po tržaški okolici odjemljejo v našem listu razmerno veliko prostora. Tudi uredništvo samo občuti ta nedostatek. Ali toliko odbor pol. društva „Edinost“ kolikor tudi naše uredništvo je prepričano, da tej veliki intenzivni akciji za probujenje naroda po okolici se nismo mogli in nismo smeli izogniti, kajti zadnji čas je bil za to — borbo. Komu ni pretresal duše oni obupni vsklik idejalno navdušenega našega Spinčića, moža, vsikdar pripravljenega za vsako žrtev v blagorodu svojega? Komu ni pretresal duše vsklik na zadnjem občnem zboru društva „Edinost“: Morituri vos salutant! Umirajoči vas pozdravljajo?!

Kamenega srca bi moral biti oni, ki bi ostal hladen, ko mu mlo in proseče obrača svoje oči oni, ki — umira! Brez duše, brez vesti, brez toplote v svojem srcu mora biti oni, katerega ne ganejo obupni kliči naroda borečega se svojimi skrajnimi silami za življenje, za nago ekzistencijo. Žalostnim srcem stojimo ob smrtni postelji posamičnika, ljudje točijo solze, ko je prenehale živeti človeško bitje. A koliko tragičnejša je smrt celih človeških skupin, narodna smrt. Pri posamičniku se je duša

osvobodila zemskih okov, nastopila je le fizična smrt. Poguba narodov pa znači duševno smrt!

Dá, narodna smrt je neizmerno žalosten, tragiški dogodek. Oni, ki pojmi vso veliko tragiko, ki je obsežna v pogubljanju naroda, oni je razumel oni Spinčičev vsklik o položaju tržaških Slovencev.

I tržaškimi rodoljubom je pretresel dušo oni vsklik. A tudi vzdramil jih je. Spinčiču je bil izvestno trojni namen, ko je zagromel med zborovalce „Edinosti“ o umirajočih, ki prosijo pomoči: da opozori avstrijsko slovanstvo — se posebno pa narod slovenski in hrvatski — na tužno položaje slovanstva ob Adriji, da opozori vladu na nje dolžnost, braniti one, ki so proganjani, in da vzdrami tukajšnje rojake na odločno delo, na akcijo za rešenje te naše pozicije. Pustimo na strani vprašanje, da-li je in v koliko oni obupni vsklik na obnem zboru društva „Edinost“ čula slavna vlada. Toda v dvojnem pogledu je dosegel svoj namen: v vsej avstrijski slovanski javnosti je odmeval oni klic „umirajočih“ in rodoljubje tržaški so se letili dela, odločnega dela.

To delo so sedanji shodi. Bog čuva proganjane, božji blagoslov se razliva na trud tržaških rodoljubov. Shodi se vrše toli impozantno in častno, da se med nami bolj in bolj umikajo pesimisti in skeptiki. Na stotine ljudi prihaja na naše shode in vse te stotine se združujejo v izjave, da n o- čemo umreti, da hočemo živeti svoje narodno življenje!!

Toda nam ne zadošča, da nas čujejo le stotine, da smo le stotine prepričali o žalostnem dejstvu, da stojimo Slovenci na tržaškem ozemlju kraj — narodnega groba. Tisoči in tisoči, sleherni mestni in okoličanski Slovenec mora priti do zavesti o nevarnosti, ki nam preti; in da moramo zbrati vse svoje sile, vso odločnost in energijo svojo, da odvrnemo nevarnost. Glavno pa je, da ljudstvo okrepimo moralno, da vzbudimo v njem vero v lastno bodočnost, da vzbudimo uverjenje, da še ni prepozno, da se lahko rešimo, ako zaresno hočemo! Toda val, vsi moramo na delo! Zato pa je potrebno, da vsi izvedo, kaj se govori in kaj se godi na shodih. Zato so potrebna razsežnejša poročila o naših shodih, če tudi se ponavlja mnogokatera misel. In zadosčenjem beležimo poročila iz okolice, da ljudstvo rastočim zanimanjem čita poročila o naših shodih. Ne le oni, ki niso bili na shodu, ampak tudi oni, ki so bili, kajti tiskana beseda le še bolj utrjuje v spominu in pomaga izdatno do bistrenja pojmov med zbeganim in zavedenim ljudstvom.

Ako poštevaajo torej naši izventržaški čitatelji veliko opasnost našega položaja, ako poštevaajo, kako nujna je bila ta naša akcija za rešitev slovanstva na tržaškem ozemlju, ako pomislijo, da bi bil to smrten udarec za ves narod slovenski, ako bi se posrečilo nasprotniku, da ga popolnoma odtisne od morja in se s tem odpro vrata širjenju italijanizacije dalje in dalje po našem Krasu, in ako ne pozabijo, da smo vsi obvezani v zmislu slovenske vzajemnosti do — žrtev jeden za drugega, potem ne morejo drugače, nego da srčnim sočutstvom spremljajo sedanje gibanje po okolici tržaški.

Naša rodoljubna prošnja do izventržaških čitatelev naših je torej ta, da nam blagohotno oprostite, ako je list nekoliko, rekli bi, lokalno jednostranski. Z ozirom na gori povedano apelujemo do rodoljubja naših čitatelev, da bi nam v cim veči meri naklanjali svojo podporo, kajti onemu, ki je neposredno izpostavljen besnečemu viharju, je najkrepkejša zaslomba zavest, da ima za svojem hrbtom bratov, ki čutijo žnjim! Brez te blažilne zavesti ne bi mogli vztrajati v tudi borbi mi pokrajinski Slovenci. Še enkrat prosimo torej: Bratje širom Slovenije, ne zapustite nas, da rešimo to našo sveto zemljo in jo ohranimo vsemu rodu svojemu!

Osebná vest. Ravnatelj finančnih uradov, dvorni svetovalec dr. Schuster, vrnil se je z Dunaja v Trst.

Shodi po okolici. Minelega torka smo bili na vročih tleh, v domeni gosp. Mauronerja. Nekako nezaupljivo smo šli na ta shod in tudi sl. oblasti so bile menda nekoliko v skrbi, kajti odposlale so na lice mesta precejšnje število redarjev. Doména Mauronerjeva? Ali je res še! Po načinu, kakor se

je vršil shod v Rocolu, mogli bi soditi, da je dokaj obledela alaya tega gospoda tudi v II. okraju. Kdo se ne spominja burnih in viharjih prizorov, kdo se ne spominja grozečih pesti proti zastopnikom pol. društva „Edinost“ na volilakih shodih prejšnjih let?! Kdo nima še sedaj živo pred očmi, kako so nahujakani zborovalci zasramovali v imenu avite colture, kako so rohnili proti onim, ki so jim hoteli dobro, ki so prišli, da bi se mirno pogovorili žnjimi?! Ni bilo mogoče. Nasprotna agitacija je bila presilna in zavratna, zaprta je bila pot trezni razsodnosti.

A minelega torka? Da, velika razlika je bila. Minelega torka smo razpravljali mirno, trezno, dobrohotno in ni je bilo čuti ni žal besede, dasi je bilo na shodu tudi takih, ki so bili dosedaj ali so morda še v taboru g. Mauronerja. Tudi poslednji so se oglašali in tožili so kakor ostali okoličani. Potreba je menda prisilila tudi le-te, da so jeli — misliti. Saj pa tudi ni čuda! Kako naj bi se vnmali, kake naj bi zagovarjali moža, ki je toliko obetal, a ničesar spolnil. Dá: ki niti poskušal ni, da bi kaj dosegel za svoje volilce. Gola resnica je, da nijeden člen mestnega zbora ni tako zanemarjal sej, nego uprav ta mož; gola resnica je, da je bil vsega skupaj dva- ali trikrat v seji, a še v teh sejah se ni spomnil svojih — obljub. Kako naj ga torej zagovarjajo njega prijatelji? Zavest o prevarjenih nadah je torej silila tudi dosedanje prijatelje zastopnika II. okraja okoličanskega, da so dajali prav — nam!!

Na hodu v Rocolu so dokazali govorniki, kje so prijatelji okoličanem!! To spoznanje se je utrdilo še bolj, kakor smo posneli iz pritožeb okoličanov. To je vsakako lep moralen dobiček tega shoda. Ljudje so začeli misliti in to je dobro znamenje.

Shoda se je udeležilo do 300 oseb. Vse resolucije so bile vsprejete soglasno.

Po shodu je bila svobodna zabava v gostilni Prašelnovi. Govorilo se je in prepevali so pevci društva „Slava“ od Sv. Mar. Mag. spodnje. Tudi pozneje, ko smo se v temni noči vračali v mesto, ni bilo nikjer niti sledu kakega nasprotnega pojava. V Rocolu se je vsakako izvršil preobrat; vsaj tiste srditosti ni videti nikjer več, kakoršno so bili pred leti zanetili nasprotni agitatorji. Mi se radujemo na tem preobratu in želimo le — kakor je povdarjal tudi gosp. dr. Rybář na svobodni zabavi —, da bi se vsi Rocolci skoro povrnil v bratski krog ostalih sebi zvestih okoličanov.

Prihohnjo nedeljo bode shod na Greti v prostorih „Gospodarskega društva“. Na tem shodu bode poročal gosp. posl. Dollenz o svojem delovanju v mestnem zboru.

Shod „Kmetijske in vrtnarske družbe za Trst in okolico“ na Proseku je odložen na dne 20. t. m. Dnevni red in ura ostaneta nespremenjena. O d b o r.

Za osnutje okrajnega glavarstva za tržaško okolico. Iz poročila proračunskega odseka zbornice poslancev na Dunaju za leto 1897. posnemamo:

• Poslanec Nabergoj je stavil dne 11. decembra 1895. nastopni predlog:

„C. kr. vlada se pozivlja, da osnuje ces. kr. okrajno glavarstvo za okolico tržaško“.

Predlagano osnutje okrajnega glavarstva za tržaško okolico bi se moglo dogoditi le v predpostavki, da se v zmislu §. 128. cesarskega patenta od 12. aprila 1850 drž. zak. št. 139, tičočega se ustave neposrednje državnega mesta tržaškega, odvzamejo temu mestu posli prenesenega delokroga.

Tu ne gre le za proračunsko, ampak za važ-nejo administrativno odredbo Vlada si mora pridržati odločbo o umestnosti iste na podlagi temeljitega poštevanja vseh merodavnih odnošajev. Vlada je izjavila, da ni v stanu že sedaj označiti svojega stališča k predloženi resoluciji.

Vendar smatra proračunski odsek isto za važno in predlaga:

C. kr. vlada se pozivlja, da vzame v poštev vprašanje osnutja ces. kr. okrajnega glavarstva za okolico tržaško“.

Zakon o domovinstvu, kakor sti ga vsprejeli obe zbornici, je že potrdilo Njegovo Veličanstvo. Zakon stopi v veljavo istega dne, ko se objavi.

Ogromna večina občin pozdravi izvestno velikim veseljem isti dan, ko bode konec veliki krivici, ko se odvzame malim občinam breme, ki

so je morale popolnoma neopravičeno nositi celih 30 let in so morale skrbeti za ljudi, od katerih niso imele nikake koristi in katere so bile nereditokrat popolnoma nepoznane v občini.

Vedno naprej! Pod tem naslovom nam pišejo s Porečine: Korak za korakom, junak za junakom! Nekdaj je bila navada, da je v namen podeljevanja štipendijev, zlasti onih nepozabnega škofa Dobrile, a tudi družih, o katerih ima besedo poreško-puljska škofija — krožila po župnijah okrožnica v treh jezikih: v nemškem, italijanskem in — četudi na zadnjem mestu — tudi v hrvatskem jeziku. Te okrožnice so pozivljale dijake na natecanje za te štipendije.

Ali pozneje je prišla v veljavo druga moda: storilo se je korak naprej. Okrožnic ni bilo več, a na njih mesto so stopile objave v . . . „Osservatore Triestino“, ki so se opetovale parkrat v — italijanskem ali nemškem jeziku. I zadoščeno je bilo. Ako so oni, — to je ljudstvo, kateremu so namenjeni ti štipendiji — doznali za ono objavo v „Osservatoru“, dobro; ako niso doznali . . . tembolje, za one namreč, ki so razpisali natečaj.

Toda: še dalje, vedno naprej! Nulla dies sine linea. Sedaj ni več ne okrožnic, ne objav v „Osservatore“, sedaj je tiho — vse!

Ko so bile prišle v „modo“ objave v „Osservatoru“, objavila je „Edinost“ (ali „Naša Sloga“) s par besedami, da je v rečenem vladnem listu, številka ta in ta, pod temi in temi pogoji, razglašena „Kundmachung“ za ta in ta štipendiji. No, vendar je bila možnost, da je kdo zavohal o razpisnem štipendiji. — Ali sedaj molči „Edinost“, molči „Naša Sloga“, iz česar moramo sklepati, da molči tudi „Osservatore“ in da se štipendiji dele — brez razpisa!

Jednega onih štipendijev je užival do konca šolskega leta 1895--96. — kakor je znano pisatelju teh vrstic — neki V. V. iz S. L. od P., ki je početkom leta 1896/97. stopil v prvi tečaj bogoslovja, v semenišču v Gorici. Tam dobiva sedaj vso semeniško oskrbo, zbok česar ne uživa več Dobrilovega štipendija.

Sedaj pa smo že v četrtem mesecu od početka šolskega leta 1896/97., a nisem še čital ni v „Edinosti“ ni v „Naši Slogi“, da bi bil „Osservatore Triestino“ razpisal oni štipendiji. To vzbuja v meni sum, da je bil oni štipendij podeljen — na tihem, brez razpisa, ex offio. Kakor s tem, tako se je morda dogodilo tudi z drugimi štipendiji, o katerih ne more vedeti pisatelj teh vrstic. Pa recite, da ne napredujemo . . . v nazadovalni sméri! Na čegavo željo in komu na škodo — to ni težko uganiti. Z Bogom!

Ženski podružnici sv. Cirila in Metoda, za „Božičnico“ so darovali nadalje: ga. Ivanka Angeli 3 Kr., ga. Franja Macak 4 Kr. g. Ed. Horak 10 Kr., ga. Košmerlj 2 Kr., ga. Franja Pertot 10 Kr. V kavarni „Commercio“ nabralo se je 96 kron. (Imena cen. darovateljev objavi se kasneje.) Gospa Metlikovič je nabrala sledeče darove, katere so darovali sledeči gg.: Matevž in Marija Stržinar 2 Kr., č. Ivan Černe, župnik v Barkovljah 2 Kr. Marija Kovačič 6 Kr. Jakob Pertot 70 nč. Jakob Cerjak 20 nč. H. Ražem 26 nč. L. Stare 5 nč. T. Martelanc 2 Kr. Ema Štoka 6 Kr. Ana Cotič 1 Kr. Ana Majer 6 Kr. Beuc 2 Kr. Tereza Metlikovič 1 Kr. Prelepa hvala vsem cen. podpirateljem ž. podružnice. V izkazih za Božičnico v 145. št. „Edinosti“ imelo bi stati: Ana Abram in ne Mar. Abram; v 146 št. pa č. g. Normali 8 Kr. in ne 4 kr.

Utemeljena leta 1859.

Trgovina z vinom na drobno in na debelo

tvrdke Frane Radič-a

v Bolu, v Dalmaciji.

priporoča svojo odlikovano zalogo naravnega vina črnega in rudečega (šiler). Grozdje trga v svojih vinogradih, tlači isto največjo opreznostjo ter pripravlja po najracionalnejši metodi moderne ojnologije. Naročbe vsprejemajo se od 10 litrov naprej proti gotovini franke Bol. — Do 20 litrov popilja se v steklenicah, a od 20 litrov naprej v sodčkih proti povrnitvi istih na stroške stranke. Cene najugodnejše

Doneski moške podružnice družbe sv. Cirila in Metoda v Trstu. Veleč. gosp. Anton Petelin, kapelan v Klančju pri Kozini je poslal 7 kron, nabranih o delitvi Mohorjevih knjig. Na shodu pol. društva „Edinost“ na Opčinah se je nabralo 14 kron in pri Sv. M. M. Spodnji 6 kron 46 stot. Vesela družba pri Šteku je nabrala pri dobrem Dalmatincu minelo nedeljo 6 kron 20 stot. V kavarni Commercio pa je nabral isti dan zasmeševani nabiralec 28 stot. G. Josip Švara je poslal 17 kron, nabranih v veseli lovski družbi v Komnu. G. Levičar je daroval 1 krono. G. Fran Bizjak, oče Stanislava in Ljudmile, je nabral v veseli družbi pri Trstu na Opčinah 2 kroni 40 stot. temu znesku je dodal stari oče 20 stot., g. Miha Hrvatini je nabral v gostilni pri Babiču 3 krono 10 stot., mej gosti, ki so se posluževali v govoru tujk, in 1 krono na javnem shodu pri Sv. M. M. Sp. mej kuharji. G. Ivan Škabar, cerkovnik v Barkovljah, je nabral, razdelevaje Mohorjeve knjige, 8 kron. Na shodu pol. društva „Edinost“ v Rocolu se je nabralo 11 kron 22 stot. G. J. Tomažin je poslal 2 kroni 12 stot., nabrane v slovenski družbi v Barbalčevi gostilni v Pulji.

Iz Rojana nam pišejo: Na vprašanje, ki je je stavil Vaš rojanski dopisnik do društva „Zarja“, zakaj ni zapelo pesmi-žalestinke tudi v cerkvi, odgovarjamo na kratko, da nismo peli zato, ker nas je opozoril duhovnik, ki je vodil kondukt, da v cerkvi ne smemo peti brez dovoljenja župnikovega. To naše pojasnilo naj gosp. dopisnik blagohotno vzame na znanje.

Vojak samomorilec. 23letni vojak Josip Škri iz sv. Križa, službujoči v tukajšnjem domobranskem polku, ustrelil se je včeraj na hedniku vojašnice v Rocolu. Nastavil si je bil puško na prsi in sprožil. Kroglica mu je prodrla srce, torej je nastopila smrt hipoma. Mladenič je ostavil pisma, v katerih je izjavil, da si želi smrti, ker ne more živeti oddaljen od onih, katere ljubi. Truplo samomorilčevo so prenesli v mrtvašnico vojaške belnišnice.

Z gornjega Krasa nam pišejo: Rodoljubna dolžnost me veže, da se spominjam tu mladeniča, ki se je kaj uspešno pojavil tu na Krasu v svoji slikarski stroki. Ta mladenič je Ivan Strnad iz Komna. Ta mladi slikar je kaj lepo odličil cerkev v Koprivi, naslikavši na koru nad velikim oltarjem štiri evangeliste, na stropu pa Jezusa Kristusa, Odrašenika. Na drugih mestih pa je naslikal simetrično raznih ornamentov. — Po dovršenem delu v Koprivi je prevzel delo v Skopem, v cerkvi sv. Mihaela. I tu je olepšal cerkev lepimi ornamentu zloga renesance. Vse njegovo delo kaže lep napredek mladega umetnika. O njegovi spretnosti smo že čitali v listu „Soča“; a domači pregovor pravi, da delo hvali delavca. Kdor se zanima za to stroko, se lahko prepriča na svoje oči v rešenih dveh cerkvah. — Vsacega pravega rodoljuba želja mora biti ta, da bi mi Slovenci podpirali v prvi vrsti domače umetnike. To velja posebej za nas na Krasu. Zakaj bi podpirali tujce, ki jemljejo kruh domačinom in nosijo v nas zasluženi denar — med najhuje nasprotnike našega rodu. Ako bomo podpirali gori imenovanega umetnika, smemo biti uverjeni, da se bode trudil in delal v večjo čast božjo in na korist svoje domovine.

Led na Donavi. Plavajoči led na Donavi je porušil leseni veliki most pri Novem Sadu. Led je odtrgal 28 pontonov, ki so se malone vsi razbili. Škode je kakih 30.000 gld. — Toplomer kaže poslednje dni v Novem Sadu okoli 12 stopinj C. pod ničlo.

Veliki koncert „Slovanskega pevskega društva“ v Trstu vzbuja občo oozornost ne le med domačim občinstvom, ampak tudi od drugod. Ker se je agitacija za ta koncert razvila tako, da se je bati, da bodo prostori redutne dvorane premali, opozarjajo se oni, ki žele preskrbeti se z sedeži, da se prodavajo isti od danes naprej v kavarni „Commercio“ in v tiskarni Dolenc, in sicer I. vrste 50 nvč., II. vrste 30 in III. vrste po 20 nvč. — Vstopnice se bodo prodajale le pri uhođu.

Odstavljen okrajni glavar. Iz Brežic javljajo, da je tamošnji okrajni glavar, Tax, zagrizen nasprotnik Slovencev, o stavljen od službe. Vodstvo glavarstva da je moral izročiti okrajnemu komisarju, kajti proti Taxu da je uvedena disciplinarna preiskava. Tax je že odpotoval iz Brežic. Vzroka tej suspenziji ne znamo.

Nova brzojavna postaja. Dne 7. decembra t. l. odprla se je v Loškem potoku, v okraju Kočevskem, brzojavna postaja z omejeno dnevno službo, združena s tamošnjim poštnim uradom.

Danes je izšla 7. št. šaljivega „Brivca“ in donaja dokaj šaljivega berila v vezani in vezani besedi, z lepimi podobami. Posamezna številka stane le 5 nvč. v tabakarnah; naročnina pa za vse leto gld. 2.50. Bliža se novo leto, ljubitelji šale, sežite pridno po „Brivcu“!

Tržaška posojilnica in hranilnica (registrovana zadruga z omejenim poročtvom) je imela prometa do konca novembra t. l. gld. 528,722.84; lansko leto v istej dobi gld. 341,832.60; razlika znaša torej gld. 186,890.24, kar znači lep napredek. Hranilnih vlog se je vložilo letos gld. 93,256.21, lansko leto pa gld. 68,314.52, naraščaj je dosegel torej število gld. 24,941.69. Posojil se je dalo letos do 30. novembra gld. 120,366.50, lansko leto pa le gld. 78390, razlika je torej gld. 51,976.50. Te številke kažejo, da zavod lepo napreduje. Slavno občinstvo opozarjamo, da se hranilne vloge vsprejemajo od vsacega, še tudi ni zadržnik, in se obrestujejo po 4%. Toliko ne daje nobeden drugi tržaški denarni zavod. Vlaga sa lahko vsaki dan.

Členom „Del. podp. društva“ se naznanja, da se bode obdrževala ambulanca od novega leta naprej v društvenih prostorih, vsaki dan od 9. do 10. ure predp. in ne več po lekarnah, kakor je bilo do sedaj.

Vipavska železnica. Pred tremi tedni se je razšel odbor, ki je prvi hotel prositi za dopust vipavske železnice. Kmalu potem so zapustili inženirji, ki so izdelovali podrobni načrt za to železnico, Dornberg ter so odpotovali v Trst in Červinjan. Vipavski prebivalci so bili vznemirjeni, ko so to videli, boječi se, da se delo radi tega zavleče; ali kmalu smo jim mogli sporočiti prijetno vest, da ministerstvo samo dela na to, da se delo ne zavleče in da je pripravljeno nadaljevati podrobne načrte po svojih izvedencih. Danes moremo javiti, da je vlada ostala moč beseda in da po njenem prizadevanju nadaljujeta, oziroma popolnjujeta podrobne načrte, dasi ne na planem, poprejšnja inženirja, ki jih potem odstopita vladi. S tem se doseže, da dosedanje delo ne bo zgubljeno ne za jedno ne za drugo stran. „Soča“.

Akad. podružnica družbe sv. Cirila in Metoda v Gradcu naznanja, da je bil na občnem zboru dne 6. t. m. za leto 1896/97 voljen sledeči novi odbor: Predsednik: stud. med. Kac Zmagoslav; podpredsednik: stud. iur. Kermavner Slavko; tajnik: stud. med. Dolenc Hinko; blagajnik: stud. iur. Spindler Martin; odbor. namestnik: stud. fil. Arnejc Ivan.

Živ akt. V sobe računarskega urada finančnega ministerstva v Pešti donesla je te dni neka slabo opravljena ženska velik omot, ga položila na umivalnik in naglo odšla. Ker so imeli uradniki mnogo opravila, se nihče ni brigal za omot, dokler se le-ta ni pričel gibati in — jokati se. Na to so se osvedočili, da je ležalo v omotu v krpe povito, krepko date. Komu pripada ta „akt“, to morda pojasni uvedena preiskava.

Predsednik francoske republike v Rusiji. Sedaj je določeno za stalno, — kakor smo že sporočili — da predsednik Faure kakor zastopnik francoske države vrne ruskemu carju obisk. Samo ni še za stalno določen čas, kedaj odpotuje v Rusijo. To pa je zavisno od tega, kedaj obiščeta naš cesar in cesar Viljem Peterburg, da vrneta carju Nikolaju obisk Dunaja, oziroma Berolina. Bržkone ta dva vladarja vrneta obisk prej, nego pa predsednik Faure. — V parlamentarnih francoskih krogih sodijo, da predsedniku i treba imenovati namestnika za dōbo njega odsotnosti, ki itak ne bode trajala dolgo.

Baratieri se opravičuje. Iz Rima poročajo: Tu se govori, da Baratieri v svoji knjigi, ki jo piše o nesrečni vojni v Afriki, vali vso krivnjo na katastrofi na nekoje častnike, ki so padli v bitki pri Aba Garimi in pa na vojno upravo. — Lahko se je izgovarjati na — mrtve!

Italijanski ujetniki. Iz Zeile brzojavljajo v Rim: Major Nerazzini je dne 27. novembra despel z 200 ujetniki v Harar. Vse je zdravo. Prva karavana odide v Zeilo dne 5. t. m. (Med tem je že odšla. Ured.)

Prebivalstvo zemlje. New-Yorški „Medical-Record“ je izračunil, da se je prebivalstvo zemlje pomnožilo od leta 1874. do 1895. od 1391 milijonov na 1480 milijonov, ali za 6%. Ako bi se prebivalstvo zemlje množilo v naprej le za 5%, štelo bi leta 1900 že okoli 1549 milijonov, leta 2000 pa že 2548 milijonov. Posledica temu pa bi bila ta, da bi ljudje umirali od gladi, ker bi primanjkovalo hrane.

Loterijske številke, izžrebane dne 9. t. m.:

Praga	83,	9,	78,	90,	41.
Lvov	63,	33,	45,	78,	41.
Inomost	22,	13,	33,	58,	2.

Najnovejše vesti.

Trst 10. Na tukajšnjem komunalnem gimnaziju je demonstriralo 18 osmošolcev proti prof. Luyku, ker jih je karal radi kričnega nepoznanja avstrijske geografije. Dva kolovodje sta izključena iz zavoda, o enem se še ni izrekla sodba, ostali so dobili po 16 ur zapora in dobe v spričevalo o npravnosti noto „neprimerno“, zbok česar zgube stipendije in bodo morali plačati šolnino.

Dunaj 10. (Zbornica poslancev.) Železniški minister je odgovarjal na interpelacije radi gradnje raznih lokalnih železnic. Z ozirom na pomanjkanje vozov n državnih železnicah se je skliceval minister na slično pomanjkanje na drugih dobro opskrbljenih inozemskih železnicah, kadar je posebno velik promet. Poskrbeti hoče čim prej, da se odpravi ta nedostatek. Zbornica je nadaljevala glavno razpravo o proračunu.

Trgovinske brzojavke in vesti.

Indimport. Pšenica za jeson — — — — — za spomlad 1896 8.06 do 8.07 Oves za spomlad 5.91—5.92. RA za spomlad 6.74—6.76. Koruza za maj-juni 1897. 3.98-3.97. Pšenica: Slabe ponudbe in slabo povpraševanje, trg mlačen. Prodaja 8000 met. stot., 4—5 novč. cenajo. — Vreme: lepo.

Praga. Nekatirani sladkor for. 12.—, november december 12.10.

Praga. Centrifugal novi, postavljene v Trst v carino vred odpošiljatelj pracoj f. 33.50 33.75. Consense 34.50—34.75. Otvorni 35.— — — — — V glavah sodih 37.— — — — —

Bavre. Kava Santos good average za december 60.50 za april 61.—, stalno.

Hamburg. Smet good average za december 50.— za mare 1897. f. 51.—, za september 52.25 stalno.

Dunajska Borska 10. decembra 1896

	danes	včeraj
Državni dolg v papirju	101.35	101.30
„ „ v srebru	101.35	101.35
Austrijska renta v zlato	122.65	122.75
„ „ v kronah	100.75	100.80
Kreditne akcije	366.25	366.75
London 10 Let.	119.90	119.90
Napoleoni	9.58 1/2	9.54
90 mark	11.77	11.77
100 italj. fr.	45.30	45.45

ZAHVALA.

Podpisana zahvaljujeva se tem potom vsem onim častitim zg. prijateljem in znandem, ki so na kakoršenkoli način izrazili svoje sožalje na izgubi najinega, v nežni mladosti umrlega sinčka

VLADIMIRA

in gg. odbornikom „Tržaškega podpornega in bralnega društva“ ter drugim, ki so se udeležili spreveda k večnemu počitku.

Prisrčna zahvala tudi gospej Kalanovi za podarjeni venec, gosp. dahovnemu pomočniku Soncu in gg. pevcem od sv. Ivana.

V Trstu, 10. decembra 1896.

Žalujoča

Marija in Simon Skrinjar.

M. F O N N

v ulici Pozzo del mare
priporoča svojo veliko zalogo

zimskih kap vsake vrste

od 60 nvč. naprej in

klobukov

od 80 nvč. naprej.

Narodnjakinje!

Dovoljujem si Vas opozoriti na svoje veliko skladišče oglja, drv, premoga in koksa v ulici S. Zaccaria šte. 1 (mej ulicama Chiozza in farneto).

Ker izdelujem od navedenih predmetov nekatere na lastno režijo, nekatere pa sem si nabavil pod najugodnejšimi okolnostmi, prepričan sem, da vas zamorem v vsakem obziru zadovoljiti.

Jamčim za točno postrežbo in poštene vago ter se priporočam z vso

udanostjo

Vekoslav Grebenc.